

DZIENNIK POLSKI

Nr. 360.

Worek, dnia 5. V. 1942.

Rok III.

Komunikaty wojenne.

Front zachodni. Liczne eskadry RAF zbombardowały ciężko doki i stocznie w Hamburgu, bazę łodzi podwodnych w St. Nazaire, lotniska w Belgii, Holandii i poł. Francji, okręty niem. w fiordach Norwegii, dokonując minowania wód niemieckich, nie wróciło 5 bombowców, w nalotach dziennych atakowano Le Havre, Dunkierkę, Calais, Abbeville przy współudziale amerykańskich „Bostonów”. W walkach zestrzelono 14 niem. maszyn, tracąc 8 własnych aparatów. Lotnictwo niemieckie w sile 30 bombowców, dokonało nalotu na katedralne miasto Exeter, zestrzelono 7 niem. bombowców.

Front wschodni. Rosjanie atakują na całym froncie, w walkach biorą udział już pierwsze oddziały rezerwy z Uralu i wschodniej Rosji. Pod Leningradem 18-ą Niem. armia poniósłszy ciężkie straty opuściła szereg pozycji. Pozycje fińskie znajdują się pod ogniem sow. floty, na północny wschód od Moskwy Rosjanie zdobyli ważny węzeł kolejowy, pod Briańskiem wojska sow. wdarły się w niem. linie obronne. Tymoszenko pod Kurskiem, Charkowem i zaganogiem wbił kilka klinów w niem. pozycje, na linii Kijów-Dniepropetrowsk napór ros. wzrasta i Niemcy zamiast przejść do ofensywy muszą bronić się przed oskrzydleniem, na półwyspie Kercz i pod Sebastopolem wojska sow. przeszły do ataku. Straty niem. lotnictwa są nadal ciężkie, zestrzelono 63 samolotów bojowych 95 transport.

Front afrykański. Lotnictwo ang. zbombardowało bazy włoskie w Porto Laki na Lesbos i wyspę Rhodos. Trafiono celnie statki włoskie w konwojach wznęcając pożary. Nad Maltą ataki niem. osłabły zestrzelono 9 aparatów, a 8 uszkodzono. Do Libii przybyła 2-ch niem. generałów, a to Nehring i Bismark, którzy objęli dowództwa nad dywizjami pancernymi.

Front dalekiego wschodu. Mimo zdobycia Mandelay przez Japończyków nie udało się im odciąć gup wojsk aliantów, pod Taung ga trwają zacięte walki, w połud-wschodniej Birnie wojska alianckie odniosły sukcesy, w walkach poległo 13.000 Japończyków. Bangoon po zbombardowaniu przez eskadry U A, płonie, podobnie jak Rabaul. W Gwinei wojska jap. wycofały się z doliny Markham o 40 km. do bazy Leeh.

Wiadomości polityczne.

W dniu święta 3-go maja przemawiał Prezydent R. P. Raczynski do narodu w kraju, zagrzewając w słowach pełnych otuchy do walki i wytrwania. Premier gen. Sikorski wydał rozkaz do armii pozdrawiając również walczących i uwięzionych w kraju. Rząd polski otrzymał szereg telegramów, m. in. od W. Churchilla, prezyd. Turcji, rządów państw sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych a także od p. f. Kota imieniem Polaków w Rosji, gen. Andersa i innych. W Anglii odbyły się uroczyste nabożeństwa i akademie. W St. Zjednoczonych szereg miast wywiesiło polskie flagi, 200-cie rozgłośni radiowych nadało polskie programy.

Anglia. Sir Stafford Cripps przemówił przez radio w imieniu rządu ang. deklarując cele wojny, ogłoszonej przez W. Brytanię i aliantów. Prócz woj-

ności i niezależności wszystkich narodów, wojna toczy się również o przeobrażenie ustroju gospodarczego świata. Władztwo sfer interesów i finansów musi ustąpić na rzecz ludu, który ponosząc zawsze ciężary społecznie a dziś brzemień wojny, musi uzyskać należne mu stanowisko w państwie i ustroju socjalnym. W. mowie swej długo i serdecznie mówił o Polsce, która będzie odbudowana jako wielkie i potężne państwo, wzywał naród polski do wytrwania, bowiem Anglia i alianci rychło uderzą na wroga i przyniosą wyzwolenie. Do Londynu przybył admirał Stark, dowódca jednostek floty amerykańskiej operujących na wodach europejskich. Powitany został przez pierwszego lorda bryt. admiralicji. Adm. Stark w czasie wojny światowej dowodził na wodach europejskich amer. flotą wojenną i zna dobrze dzisiejszy teren walki. Wspólny komunikat ang. admiralicji i lotnictwa stwierdza, że zdjęcia lotnicze zbombardowanych jednostek niem. a to „Gneisenau”, „Scharnhorst” i „Prinz Eugen”, wykazują ciężkie uszkodzenia tych pancerników przez torpedy i bomby. Wszystkie one zostały uszkodzone, w czasie swej ucieczki z Brest, a po 2 i 1/2 miesiącach naprawy są jeszcze nadal niezdolne do działań wojennych.

Stany Zjednoczone. W mowie wygłoszonej 1-go maja prez. Roosevelt podkreślił, że morze Śródziemne należy obecnie do strefy działań amer. floty wojennej. Hitler myślał, że jap. napad zmusi USA do koncentracji floty na Pacyfiku. Ani Japonia ani Niem. łodzie podwodne nie osiągnęły tego celu. Flota amer. operować będzie tam, gdzie będzie mogła najwięcej Hitlerowi zaszkodzić. Ameryka sprosta każdemu zadaniu. Tempo budowy okrętów zadziwia nawet Amerykę, ostatnio w ciągu 48-miu godzin spuszczone na wodę 8 okrętów wojennych, w tym 6 kontrtorpedowców do walki z łodziami podwodnymi. Flota USA sprawi Hitlerowi wiele przykrych niespodzianek.

Bliski Wschód. Armie sprzymierzonych na Bl. Wschodzie wzmocnione zostały posiłkami wojsk amerykańskich, które ostatnio wylądowały w portach Bl. Wschodu.

Obóz wasali osi. Włochy. Do Rzymu przybyły silne oddziały policji niemieckiej, radio rzymskie wyjaśnia obecność Gestapa w Rzymie, udziałem na kursach organizacji policji włoskiej w Afryce wschodniej. Rzym zapominał widać, że włoskie kolonie wschodnio-afrykańskie obsadzone są przez Anglię a Abisynia jest wolnym państwem. Ostatnie wiadomości z Włoch donoszą również o przybyciu niem. dywizji pancernych.

W Finlandii panuje silne zaniepokojenie z powodu ustania dopływu posiłków i sprzętu z portów niem. na Bałtyku. Są to wyraźne skutki zbombardowania Lubeki i Rostoku. W Bułgarii w mieście Szumani wybuchła epidemia tyfusu. Radio Budapeszt doniosło, iż w fabryce lokomotyw w Raab istnieje rozległy i dobrze zorganizowany sabotaż.

Kraje okupowane. Polska, Niemcy w Wilnie rozstrzelali 16 Polaków za zbrojny opór przeciw Niemcom, w Warszawie szerzy się tyfus, plamisty, liczba wypadków wzrosła czterokrotnie i utrzymuje się na tej wysokości.

Obrazy Polskiej Rady Narodowej

Podczas ostatnich obrad, Rada Narodowa przyjęła sprawozdanie prem. Sikorskiego z jego podróży do Ameryki.

Premier stwierdził m. in., że wojna wchodzi obecnie w stadium kulminacyjne, a najbliższe miesiące zadecydują o jej wyniku. Prez. Roosevelt i rząd USA są zdecydowani na utworzenie w najbliższym czasie drugiego frontu w Europie, a to tym więcej, że Niemcy mając na wschodzie uwiązane 3/4 swoich sił — są obecnie na zachodzie słabe. Słabość ta będzie wykorzystana dla rostrzygującego ciosu. Potężne działania na wschodzie spowodują, że kolos niemiecki albo legnie bezwładnie na bezkresnych przestrzeniach Rosji, albo zacznie się cofać, co będzie jednoznaczne z załamaniem się potęgi zbrojnej.

USA i W. Brytania oddały wszystko dla osiągnięcia zwycięstwa i przywrócenia ładu i porządku w Europie. Poza tym w St. Zjed. panuje zgodny pogląd i zrozumienie dla potrzeb Polski, nie tylko na dziś ale i na jutro.

Tematem rozmów z prez. Rooseveltem, była także sprawa rekonstrukcji Europy środkowej w formie federacji. Zarówno prezydent i rząd USA, jakoteż cała opinia amerykańska ma dla Polski i idei federalnej pełne zrozumienie i odnosi się do niej pozytywnie. Od nas samych — mówił premier — zależy, czy potrafimy zrozumieć i wprowadzić tę akcję w życie. Nasi prawnicy, ekonomiści i historycy muszą się zdobyć na konstruktynny wysiłek myśli, muszą się zabrać do dzieła, któreby dorównało polskiemu wysiłkowi zbrojnemu.

W toku obrad Rada podkreśliła specjalne stwierdzenie przez prez. USA, iż zasady „Karty Atlantyckiej” dotyczące granic państw okupowanych przez napastników, będą stanowczo obowiązywać Aliantów.

Rozdęta krowa niemiecka!

Mogą sobie feldfeble propagandy niemieckiej wypisywać bzdury, że „Krakau” czyli po ludzku Kraków, jest prastarym niemieckim miastem. Mogą się radować, że „Posener Land” — prastara kolebka lechicka, wróciła „z powrotem do Rzeszy”, mogą opisywać, że położony w Estonii, gród Narva do XVI w. był granicznym grodem Rzeszy, ale tymi kłamstwami nie przysporzą siły swojej Rzeszy, która wygląda już jak rozdęta krowa, a ponadto choćby między wierszami muszą przyznawać, że w tych „prastarych ziemiach niemieckich”, Niemców jest bardzo mało.

Coraz mniej rezerw ludzkich, coraz mniej rekrutów, a tymczasem armaty Stalina dopominają się coraz to nowych transportów mięsa.

Więc tu i ówdzie, jakiś tam kacyk w rodzaju Förstera czy Greisera, ogłasza „ostateczny” termin zapisu na listę niemiecką i grozi — ... kto nie objawi teraz chęci zostania Niemcem, ten będzie zaliczony do największych wrogów narodu niemieckiego. — Dla ludności szczególnie Pomorza, jest to straszna perspektywa, bez precedensów w historii wojen. Zapewne ok. 70 000 Polaków pomorskich zostanie tym zagrożonych. Dla Polaków jest to rzecz potworna. A dla Niemców?

Izszeliśmy już o tysiącach wcielanych do wojska, o werbunku do SS w krajach skandynawskich, o jakichś formacjach tatarskich, o rekrutacji Ukraińców i o przymusowych zapisach Polaków na listę niemiecką i wcielanych do armii.

Cóż to za żołnierz, który pod przymusem przywdziewa znienawidzony mundur, który ze strachu idzie na front i strzela — choćby w powietrze choćby dla własnej obrony? Nie było dotąd państwa na świecie, któreby próbowało wojować przy pomocy niewolników.

Kronika Krakowska

Do miast, w których szal hitlerowskiego terroru osiąga punkt kulminacyjny, należy bezwzględnie Kraków. Napływ Niemców i ich rodzin, opanowywanie przez tę szarańczę domów, warsztatów pracy i t. p., rugowanie Polaków i akcja germanizacyjna, uczyniły dziś z Krakowa miasto niewiele już różniące się od Katowic, Łodzi czy Poznania. Brak jedynie zarządzenia wcielenia tego miasta do Reichu.

Ostatnie tygodnie upłynęły pod znakiem masowych aresztowań. Noc w noc brunatna bestia wychodzi na żer i wywleka z domów swe ofiary, których jedyną winą jest to, że są Polakami. Za dnia — rutynowani oprawcy p. Franka urządzają znów polowania na ludzi, aresztując przechodniów, wyciągając ludzi z kawiarni, restauracji czy nawet z tramwajów. — Liczba aresztowanych — idzie już w tysiące.

To też wieczorem ulice są puste i głuche, lokale świecą pustkami. — Iżnie ktoś powiedział, że Kraków dzieli się obecnie na tych co już siedzieli, co siedzą i co będą siedzieć. Ale mimo wszystko nastroje są pełne wiary i ufności, a postawa mieszkańców — mocna. Dnie świąteczne, 1. i 3. maja minęły bez szczególnych wydarzeń. Wbrew oczekiwaniom okupanta, że terror dokona swego, na domach, kioskach i parkanach pojawiły się w Tych dniach patriotyczne napisy i nalepki, które policja niemiecka skwapliwie zdejmowała, nie rzadko z tynkiem, nie pomogły zbrojne patrole żandarmów ani ich czujność.

Wojna nerwów trwa. Ale zachowanie się okupanta świadczy, że to on traci ponowne nadzwroty — a nie my. W przystępie zwierzęcego i bezmyślnego strachu (Boże! jakże oni boją się naszego powstania!) Niemcy uciekają się do takich nikczemnych chwytów, że dziesiątki szkolną w wieku 8—10 lat (!) pouczają w szkołach, że za zabicie jednego Niemca zginie 100 Polaków. Już nawet dzieci polskich się boją. Totalny terror.

W Krakowie mamy do zanotowania smutny fakt. Oto na żądanie Gestapo, urzędnicy sądownictwa polskiego dostarczyli Niemcom imienny spis wszystkich osób skazanych przez polskie sądy, za przestępstwa polityczne.

Jest to węż karygodne niedbalstwo odnoszących polskich czynników, które w ciągu blisko 3-ech lat trwającej okupacji nie zdążyły na czas zniszczyć odnoszących dokumentów.

R O Z N E

Papież udzielił pozwolenia księżom na obszarach przyłączonych do Rzeszy na udzielanie rozgrzeszenia penitentom bez indywidualnej spowiedzi oraz na przechowywanie i udzielanie Najświętszego Sakramentu przez osoby świeckie. Tym samym Stolica Apostolska pośrednio stwierdziła, że stan rzeczy na ziemiach polskich i prześladowanie Kościoła i polskości są jej dobrze znane.

— § — § — § —

Na fundusz prasowy złożyli: KW. 10, Zmija 30, Star 50, Kamyczek 20, Ogródek 50, Pius 5, Ewangelik 20, Ogień 500, Złoty 200, Wujek 30, Pola 30, Rewolucjonista 10.

Na pomoc dla więźniów: Paproć 40, Wieśniak 100, Ogródek — zamiast wieńca na grób ojca — 100, Czwartak 40,